

flikt“, som vi nylig er gaaet igennem. Og saa her maatte Regeringen kunne sige sig selv, at den stiledede mod et oplagt Nederlag; man bør ikke paa den Maade, som her var foreslaaet, forandre bestaaende Love paa Finansloven, og man bør ikke kunne sabotere vedtagne Love, saadan som det her var tilsigtet. Lad nu være, at man forsøger et saadant Overgreb — Overgreb findes jo i det politiske Liv, og naar det lykkes, bliver Ophavsmanden til dette Overgreb stundom sat paa en Pjederal og prist som en stor politisk Helt —, men den højtærede Regering maatte kunne sige sig selv, at med et saa spinkelt Flertal som det, den havde, to Stemmer i dette Ting, vilde et saadant Forsøg uvægerligt være dømt til Stranding. Og det, at det er strandet, og strandet paa den Maade, som sket er, har heller ikke bidraget til at højne Regeringens politiske Anseelse. — Disse Nederlag, jeg her har nævnt, vejer tungt; og de er meget større, end man havde behøvet at udsætte sig for. Og noget lignende gælder, naar vi ser hen til Lovgivningsarbejdet som Helhed.

Jeg kan ikke nægte, at det forekommer mig, at Chancen for at gribe Regeringens Tøjler maa have staaet for den høje Regering i et ganske ualmindelig tilløkkende Lys, siden den saa hidsigt kastede sig ud i denne Chance uden nogen egentlig Plan for Arbejdet og navnlig uden praktisk Forstaaelse med de allierede. Jeg er jo ikke indviet i de Forhandlinger, som de Herrer Tillidsmænd fra de to Partier har haft eller ikke har haft med hinanden — det ved jeg ikke noget om; men min politiske Erfaring siger mig, naar jeg ser paa Samlingens Forløb, at der ikke kan have været nogen Forstaaelse, at der ikke kan være truffet nogen Aftale, selv ikke i de største og simpleste Træk, angaaende den Lovgivningspolitik, der skulde følges i denne Sal. En Regering maa jo vide, og navnlig en Regering, der staaar saa svagt som denne, maa vide at begrænse og koncentrere sig; den maa vide at sætte sit Arbejde ind paa de Punkter, hvor der er Udsigt til at føre noget igennem, og det vil atter sige paa de Punkter, hvor man har rimelig Udsigt til at finde den fornødne parlamentariske Støtte fra første Færd — det er ubetinget nødvendigt for Regeringens hele politiske Stilling, at denne parlamentariske Støtte i alt Fald er tilvejebragt her i Folketinget hos det Parti, Regeringen ønsker at arbejde sammen med. Men tværtimod, man har, som det maaske kan være rimeligt nok for et Parti, der første Gang kommer til Magten, haft

Posen fuld af alle mulige gode eller mindre gode Ideer, og man har tømt denne Pose helt ud paa Rigsdagens Bord uden smaaligt Hensyn til, ikke blot om der var Udsigt til at gennemføre i alt Fald nogle af de vigtigere Punkter af Programmet, men ogsaa uden Hensyn til, om der nu ogsaa var Tid til at underkaste dem en ordentlig og forsvarlig Behandling, endelig uden Hensyn til, hvad man udsatte sig for fra de nærmeste allieredes Side. Deraf er nu kommet et mægtigt Tidsspild for Rigsdagen og ganske særlig for Folketinget, som jo har været det Ting, der navnlig har været lyksaliggjort med at drøfte de forskellige uigennemførlige Forslag, som den højtærede Regering har forelagt for Rigsdagen. For Folketinget er denne Samling enestaaende i dets Historie. Aldrig har Folketinget paa den Maade som i den forløbne Samling været reduceret til en Diskussionsklub i Stedet for et praktisk arbejdende Ting, og Regeringen maatte sige sig selv, at en hel Række af disse Forslag var ganske udsigtsløse; men dog har Regeringen paa sin planløse Maade kastet dem ud her i en saadan Mængde, at de først med største Nød lige i Samlingens allersidste Dage er naaet at komme til første Behandling alle sammen. Dette betyder en betydelig Prestige-forringelse for Regeringen, som den ene Gang efter den anden har maattet finde sig i en Desavouering og haardhændet Kritik fra sine nærmeste Meningsfællers Side, og som, hvor der overhovedet kunde være Tale om Gennemførelse, har maattet finde sig i at faa Forslagene gennemført i en Skikkelse, som fjernede sig ganske overordentlig langt fra den, hvori den højtærede Regering havde forelagt dem. Det har tillige ført til, at Regeringen har maatte se næsten alle de Lovforslag, som havde nogen særlig principiel Betydning for den, ligge hen uden at være vedtaget og uden at have nogen som helst Udsigt til at blive det, end ikke i dette Ting — de fleste af Lovforslagene er i sig selv haabløse, det indrømmer jeg, men enkelte af dem kunde ved en forstandigere Arbejdsplan, noget større Resignation og noget bedre Forberedelse maaske have været gennemført, om end væsentlig ændret.

Der kan jo være enkelte Lovforslag af saa gennemgribende Betydning, at en Regering maa være forberedt paa, at Rigsdagen ikke kan tage sin endelige Beslutning om dem i Løbet af en Samling, men maa bruge to. Saaledes geraader det ikke i fjerneste Maade Regeringen til Tab af Anseelse, at Straffelovforslaget ikke kunde gennemføres i denne Samling, et Lovforslag, jeg i øvrigt